



## استفتانات جدید ( خرداد ماه )

1 / خرداد / 1397

### نماز در حدّ ترخص

- س1. مسافری که به وطن خود می رود، وقتی به حدّ ترخص برسد، نمازش چگونه است؟  
ج. رسیدن به حدّ ترخص وطن، برای تمام خواندن نماز، کافی است؛ ولی احتیاط در تأخیر تا ورود به شهر است.
- س2. مسافری که به جایی می رود که می خواهد ده روز در آنجا بماند، وقتی به حدّ ترخص برسد، نمازش چگونه است؟  
ج. رسیدن به حدّ ترخص شهری که قصد ماندن ده روز را دارد، بنا بر احتیاط واجب موجب اتمام نیست. و احتیاط واجب در جمع بین قصر و اتمام و یا تأخیر در نماز تا ورود به شهر است.

### قرائت نماز بدون صوت

- س3. برای قرائت در نماز اگر الفاظ گفته شود، اما صوت آن شنیده نشود، نماز اشکال دارد؟  
ج. تکبیر و حمد و سوره و ذکر و دعا را باید طوری بخواند که خودش بشنود، و اگر به واسطه سنگینی یا کری گوش یا سر و صدای زیاد نمی شنود، باید طوری بگوید که اگر مانعی نباشد بشنود.

### قرائت اشتباه در نماز

- س4. بنده در تلفظ لغات در نماز خیلی دقت می کنم و سعی می کنم که درست تلفظ کنم.  
چندی در نماز یومیه سوره کوثر را می خواندم و فکر می کردم عبارت «وانحر» با «ه» می باشد، برای همین آن را به صورت «ه» تلفظ می کردم. حکم نمازهای گذشته ی من چیست؟  
ج. نمازهایی را که با اعتقاد به صحت به صورت مذکور خوانده اید، صحیح است.

### شروع مسافت شرعی

س5. آیا حساب مسافت شرعی، از حدّ ترخص است؟

ج. مسافت شرعی از انتهای شهر مبدأ محاسبه می شود، نه از حدّ ترخص.

### ترک روزه به خاطر ضعف جسمی

س6. من دختری هستم که از نظر جسمی تقریباً در تمام سال های زندگی ضعیف بوده ام و از سن ۹ سالگی که باید روزه می گرفتم به دلایل مختلف از جمله سهل انگاری و ضعف و درس و بهم ریختن عادت ماهیانه نتوانسته ام کامل روزه هایم را بگیرم. در طول ماه های بعد رمضان نیز به دلیل مدرسه رفتن و ضعف و کوتاهی و... نتوانسته ام چندان جبران کنم. الان حدود ۱۶۱ عدد روزه از سال های پیش قضا دارم. وظیفه چیست؟ همچنان ضعف شدید جسمی ام که در دو سه سال اخیر تشدید شده اجازه روزه گرفتن بیش از دو سه روزه در ماه شاید هم کمتر را نمی دهد؟

ج. ترک روزه به مجرد بعضی از عذرهای جایز نیست، بنابراین اگر افطار عمدی روزه ماه مبارک رمضان به مجرد احتمال عدم وجوب روزه بر شما باشد، در فرض سؤال علاوه بر قضا، کفاره هم بر شما واجب است. اما اگر افطار به علت ترس از ضرر باشد و ترس هم منشأ عقلایی داشته باشد، و یا این که تحمل روزه برای شما همراه با مشقت زیاد بوده و وقتی که به حرج و مشقت می رسیدید افطار مینمودید افطار برای شما جایز بوده



و کفاره واجب نیست، ولی قضا بر شما واجب است و چنانچه تأخیر قضا تا رمضان آینده بدون عذر شرعی بوده، برای هر روزه، کفاره تأخیر یعنی یک مدّ طعام ( تقریباً 750 گرم گندم یا نان و مانند آن) بپردازید.

ترک روزه برای اطاعت از دستور والدین

س7. امسال کنکور دارم. و با توجه به این که ماه رمضان دقیقاً قبل از کنکور است مطالعه در حالت روزه بسیار سخت است. چون پارسال هم این شرایط رو تحمل کردم و روزه گرفتم و در کنکور رتبه خوب نیاوردم. خانواده ام مرا مجبور کرده اند که امسال نباید روزه بگیری و باید درس بخوانی! وظیفه من چیست؟ آیا از فرمان اجباری پدر و مادر اطاعت کنم یا خلاف فرمان عمل کنم؟

ج. صرف آنچه ذکر شده مجوز ترک روزه نبوده و اطاعت از پدر و مادر در ترک واجب، جایز نیست.

ترک روزه برای امتحان و کنکور

س8. آیا ترک روزه به جهت اهمیت و سرنوشت ساز بودن امتحانات نهایی و سراسری، و یا کنکور، و بجا آوردن قضای آنها در فرصت بعدی، جایز است؟

ج. صرف امتحان یا کنکور و امثال آن، مجوز ترک روزه نیست؛ و در صورت ترک روزه علاوه بر قضا، کفاره ی افطار عمد هم دارد. البته می توانید تا قبل از اذان ظهر حدّ اقل به مقدار مسافت شرعی سفر، و در آن سفر افطار کنید، و بعد از ماه رمضان، قضای روزه را بگیرید.

اشتباه سهوی در قرائت دعا و قرآن در حال روزه

س9. اگر کسی در هنگامی که روزه است بعضی دعاهایی که از طرف معصومین علیهم السلام وارد شده و یا قرآن را، به دلیل کم سواد یا فراموشی یا ناتوانی در یادگیری، غلط بخواند با این که می داند درست نمی خواند، آیا روزه اش باطل می شود؟

ج. خیر، آنچه ذکر شده ضرری به صحت روزه نمی رساند.

بیماری کلیه در حال روزه

س10. بنده به بیماری سنگ کلیه دچار هستم. در مراجعه به پزشک، نوشیدن بسیار مایعات را تجویز نمودند. در ماه مبارک رمضان امسال چه وظیفه ای دارم؟

ج. اگر جلوگیری از بیماری کلیه مستلزم نوشیدن آب یا سایر مایعات در طول روز باشد، روزه گرفتن بر شما واجب نیست؛ و اگر مریضی شما تا ماه رمضان سال بعد ادامه داشته باشد، روزه ها قضا ندارد؛ ولیکن باید برای هر روزه یک مدّ طعام ( تقریباً 750 گرم گندم یا نان و مانند آن) به فقیر بدهید.

روزه در حال جنابت

س11. اگر کسی مدتی با جنابت روزه گرفته باشد، و نمی دانسته که باید غسل کند، آیا روزه های او صحیح است؟

ج. در صورتی که جاهل به جنابت خود بوده و اصلاً نمی فهمیده جنابت چیست و جنب شدن عمدی در شب ماه رمضان بوده و نه در روز آن، روزه ها صحیح است ولی اگر جنابت را می دانسته و جاهل به وجوب غسل بوده باید قضای روزه ها را به جا آورد و اگر غافل از حکم مسأله بوده، کفاره ندارد.

عدم پرداخت فطریه

س12. همسر در سال گذشته فطریه ی ماه رمضان را به علت نداشتن پول پرداخت نکرد. تکلیف شرعی چیست؟

ج. اگر فقیر بوده، تکلیفی ندارد؛ و در غیر این صورت، احتیاط واجب آن است که بدون این که نیت ادا و قضا کند فطره را بپردازد.

شک در وجوب پرداخت کفاره

س13. اگر کسی شک کند کفاره ای به عهده اش است یا خیر، چه وظیفه ای دارد؟



ج. اگر حکم شرعی را نمی داند باید سؤال کند، اما اگر حکم را می داند، در فرض سؤال تکلیفی ندارد.

عرفی بودن نان خور در زکات فطره

س14. مصداق نان خور در زکات فطره، امر عرفی است، یعنی چه؟

ج. یعنی عرفاً تحت تکفل او باشد، به طوری که هزینه خوراک و خرجی او را بپردازد.

قضای نماز و روزه ی والدین توسط دختر به جای فرزند بزرگتر

س15. اگر پسر بزرگ به هردلیلی نماز و روزه ی قضای پدر یا مادر را انجام ندهد، و دختر با رضایت خودش بجا بیاورد، یا از مال خودش اجیر بگیرد، آیا از گردن پسر ساقط می شود؟ و دیگر گناهی برگردن او نیست؟

ج. در فرض مسأله نماز و روزه از گردن پسر ساقط می شود؛ و چیزی بر عهده ی او نیست.

زکات فطره برای جنین

س16. آیا طفلی که در شکم مادر است و هنوز به دنیا نیامده، باید برایش زکات فطره بدهند؟

ج. خیر لازم نیست.

روزه ی زن شیرده

س17. همسر فرزندان که ۴۰ روزه می باشد را شیر می دهد، نسبت به روزه در ماه مبارک رمضان چه وظیفه ای دارد؟

ج. اگر به دلیل کم یا خشک شدن شیر بر اثر روزه، خوف ضرر بر طفل داشته باشد، و شخص دیگری نیست که بچه را شیر بدهد، روزهایی از ماه مبارک که خوف ضرر است روزه را افطار کند، و برای هر روز باید یک مدّ طعام ( تقریباً ۷۵۰ گرم گندم یا نان یا جو یا برنج یا آرد) به فقیر بدهد، و قضای روزه را هم بعداً به جا آورد؛ و اگر قضای روزه را بدون عذر تا ماه رمضان بعد انجام ندهد، کفاره ی تأخیر ( یک مدّ طعام برای هر روزه) واجب می شود.

جنابت عمدی در شب ماه رمضان با عدم امکان غسل

س19. کسی که آب در اختیار ندارد، و یا به دلیل عذرهای دیگر غیر از تنگی وقت نمی تواند غسل جنابت بکند، آیا جایز است عمداً خود را در شبهای ماه مبارک رمضان از طریق حلال جنب کند؟

ج. اگر وظیفه او تیمّم باشد، و بعد از این که خود را جنب کرده، وقت کافی برای تیمّم داشته باشد، این کار برای وی جایز است.

تیمّم در تنگی وقت با ترک عمدی غسل

س20. کسی که پیش از اذان صبح، با حالت احتلام از خواب بیدار می شود، آیا می تواند تا نزدیک اذان، غسل نکند و تیمّم کند؟

ج. اگر غسل را به تأخیر اندازد تا جایی که وقت تنگ شود، گناه کرده است. در این صورت باید پیش از اذان صبح، تیمّم کند، و روزه او صحیح است.

خوابیدن شخص جنب تا اذان صبح

س21. اگر مکلف در شب ماه رمضان قبل از اذان صبح بیدار شود، و ببیند که محتلم شده است، و دوباره پیش از اذان صبح به امید این که برای غسل کردن بیدار می شود بخوابد، و تا بعد از طلوع آفتاب در خواب بماند، و غسل خود را تا اذان ظهر به تأخیر بیندازد، و بعد از اذان ظهر غسل کرده و نماز ظهر و عصر بخواند، روزه آن روز او چه حکمی دارد؟

ج. در فرض سؤال که خواب اوّل است، روزه اش صحیح می باشد، ولی اگر دوباره خوابید و تا صبح بیدار نشد، باید قضای آن روز را به جا آورد.

فرا رسیدن وقت اذان، در حین غسل واجب



س22. اگر فرد جنب نزدیک اذان صبح از خواب بیدار شده و اقدام به غسل نماید، اما قبل از اتمام غسل اذان گفته شود، روزه ی او چه حکمی پیدا می‌نماید؟

ج. اگر با علم یا گمان به این که وقت برای غسل دارد، شروع به غسل کرده، کفایت می‌کند، و روزه‌اش صحیح است، مگر این که روزه ی قضا بگیرد، که در این صورت اگر قبل از طلوع فجر غسلش تمام نشود، روزه ی او صحیح نیست.

ترک غسل و باقی ماندن بر جنابت از روی خجالت

س23. ما در منطقه سردسیری زندگی می‌کنیم که نه حمام دارد و نه مکانی برای استحمام، وقتی در ماه مبارک رمضان به حالت جنابت از خواب بیدار می‌شویم، با توجه به این که غسل کردن جوانان در نیمه شب در برابر مردم با آب مشک یا حوض، عیب شمرده می‌شود، و آب هم در آن وقت سرد است، تکلیف ما برای روزه ی فردا چیست؟  
آیا تیمم جایز است؟

در صورتی که غسل نکند، افطار کردن روزه ی آن روز چه حکمی دارد؟

ج. مجرد مشقت یا عیب شمرده شدن اغتسال جوانان در نیمه ی شب، عذر شرعی محسوب نمی‌شود، بلکه مادامی که غسل، حرجی و موجب ضرر برای مکلف نشود، غسل کردن به هر صورتی که امکان دارد واجب است، و در صورت حرج یا ضرر باید قبل از طلوع فجر تیمم کند، و با تیمم بدل از غسل جنابت، پیش از طلوع فجر، روزه اش صحیح است، و اگر تیمم نکند، روزه اش باطل است.

[آرشیو استفتائات جدید](#)